

Tlačová správa | Spolok slovenských knihovníkov a knižníc | www.nocsandersenom.sk | 27. 03. 2025

JUBILEJNÁ ROZPRÁVKOVÁ NOC S ANDERSENO

Takmer 34 700 detí na celom Slovensku prebdlie noc z 28. na 29. marca 2025. Dôvodom budú nočné aktivity plné zábavy spojené s knihou a čítaním počas rozprávkovej noci. V tomto roku sa Slovensko už po dvadsiatykrát pripája k medzinárodnému podujatiu Noc s Andersenom prostredníctvom takmer 600 knižníc, škôl a centier.

Od roku 1955 patrí marec na Slovensku knihám, knižniciam a čítaniu a okrídlenému heslu: „Kniha – najlepší priateľ človeka“. O 50 rokov neskôr sme v knižniciach tretí mesiac v roku začali uzatvárať novou tradíciou – netradičnou nocou plnou príbehov medzi regálmi kníh.

„Oproti minulému roku vzrástol počet prihlásených inštitúcií o ohromujúcich 100. Do Noci s Andersenom na Slovensku sa zapojí **589 verejných a školských knižníc, základných a materských škôl, centier pre deti a rodiny, ale aj rôznych kultúrnych centier vo všetkých regiónoch Slovenska**. Je to neuveriteľný úspech, pretože ak sa obzrieme do minulosti, začínali sme s počtom 1500 malých spáčov v 45 knižniciach,“ takto hodnotí aktuálny ročník Ján Šimko, predseda Spolku slovenských knihovníkov a knižníc.

Podujatie **Noc s Andersenom** prvýkrát zorganizovali dve knihovníčky v Knižnici Bedřicha Beneše Buchlovana v českom Uherskom Hradišti v roku 2000. Za 25 rokov sa z komorného podujatia stalo úspešné medzinárodné podujatie, do ktorého sa zapájajú knižnice nielen v Českej republike a na Slovensku, ale aj v Poľsku, Slovinsku, Nemecku, Portugalsku, Francúzsku a v ďalších štátoch Európy, či dokonca aj v USA a Austrálii. **Slovensko je po Českej republike v poradí druhou krajinou s najvyšším počtom zapojených inštitúcií**. Viac ako **120 000 detí na celom svete** bude v tomto roku nocovať na viac ako **2100 miestach**.

Lenka Čechvalová, koordinátorka Noci s Andersenom na Slovensku, často odpovedá na otázku, prečo patrí koniec marca tejto aktivite: „Noc s Andersenom sa koná vždy najbližší piatok pred výročím narodenia dánskeho rozprávkaru – Hansa Christiana Andersena. Práve na jeho počesť sa stal deň jeho narodenín – 2. apríl – **Medzinárodným dňom detskej knihy**.“

Program Noci s Andersenom je v každej knižnici či škole iný. „Nemáme presne určené, ako má byť vyskladaný program pre deti, ktoré aktivity musia knihovníci a učitelia realizovať. Nechávame to na ich kreativitu, pretože oni najlepšie poznajú malých noclažníkov. Vedia určiť, aké typy aktivít sú pre ich deti najvhodnejšie, aby ich získali pre hlavnú myšlienku tejto akcie – knihu a čítanie a zároveň u čítajúcich detí prehĺbili ich vzťah k čítaniu,“ upresňuje Lenka Čechvalová.

Programy sú naozaj pestrou prehliadkou invencie. Všetky deti, bez ohľadu na miesto, kde trávia noc, si však na druhý deň odnášajú nezabudnuteľný zážitok z nočnej alebo netradičnej knižnice, školy či múzea. Aj takéto, nie priamočiare a prvoplánové aktivity, podporujú u detí pozitívny vzťah k čítaniu i knižniciam. Deti na rôznych miestach privítajú medzi sebou spisovateľov, ilustrátorov, zástupcov samospráv, hudobníkov, majstrov ľudových remesiel a ľudí rôznych profesií.

V tomto roku sme dali do pozornosti významné výročia, ktoré si môžu prostredníctvom aktivít pripomenúť. Napríklad pred 190 rokmi vyšli rozprávky H. CH. Andersena **Princezná na hrášku, Palculienka a Kresadlo**, pred 180 rokmi **Dievčatko so zápalkami**. Nebudú chýbať diela **Daniela Heviera**, ktorý v roku 2025 oslávi 70 rokov. V tomto roku by sa dožila 120 rokov spisovateľka **Mária Rázusová-Martáková**, 90 rokov ilustrátor **Miroslav Cipár**. Uplynie 140 rokov od smrti zberateľa ľudových rozprávok **Pavla Dobšinského**.

Nočné čitateľské dobrodružstvo môžu zažiť **deti aj doma**. Jednoducho si **rodinnú Noc s Andersenom** môže ktokoľvek zorganizovať vo svojej obývačke. Vlastné knihy, príbehy, baterky a hry v kombinácii s nápadmi, ktoré sme pripravili v Programovom nápadníku na webovej stránke podujatia, sú zárukou príjemne strávenej noci.

Na webovej stránke www.nocsandersenom.sk nájdú zapojené inštitúcie množstvo inšpiratívneho a podporného metodického materiálu. Verejnosť (napr. rodičia detí) nájde na interaktívnej mape prehľad zapojených inštitúcií vo svojom okolí.

„V tejto digitálnej dobe a rýchlo meniaceho sa sveta je čítanie jednou z istôt, ktorú by sme mali kontinuálne odovzdávať najmladšej generácii. Okrem všeobecne známych faktov, že čítanie pomáha rozvíjať slovnú zásobu, podnecuje fantáziu, kreativitu, emocionálnu inteligenciu a je dobrým tréningovým nástrojom na zvládanie stresových situácií či rozvoj empatie, považujem za jeho najdôležitejšiu úlohu rozvoj osobnosti. Osobnosti schopnej kriticky myslieť a následne i konať, nielen vo svojom živote,“ myslí si o čítaní a jeho dôležitosti Ján Šimko.

Knihy dnes majú silných konkurentov v počítačových hrách, internete alebo v pasívnom pozieraní televízie. Tie však v deťoch postupne deformujú ich kreativitu a nepodporujú ich vlastnú predstavivosť – to dokážu jedine knihy. V dnešnej technicky vyspelej spoločnosti je výchova detí k čítaniu jedným z najdôležitejších poslání knižníc na celom svete. Nocou s Andersenom prispejeme k motivácii a podnecovaniu detí čítať, navštevovať knižnice a vytvoriť si tak pevný základ pre ďalšie budovanie svojich poznatkov a túžby vzdelávať sa.

Veríme, že nadchádzajúci jubilejný 20. ročník rozprávkovej noci sa vo všetkej svojej rôznorodosti ponese v duchu výroku H. CH. Andersena: „Každá rozprávka má svoj koniec, no spomienky na príjemné chvíle pretrvávajú navždy“.

Spolok slovenských knihovníkov a knižníc koordinuje Noc s Andersenom na Slovensku od roku 2006. **Generálnym partnerom** podujatia je **Vydavateľstvo Slovart**, ktoré prihláseným inštitúciám tradične poskytuje knižný dar a knižné ceny do súťaže pre deti. **KUBO – detské knihy**, streamingová platforma, ktorá prináša prístup k viac ako 1 000 detským knihám bezplatne sprístupní diela H. CH. Andersena a jubilujúcich spisovateľov. **Wisteria Books**, vydavateľstvo audiokníh, poskytne prístup k rôznym detským audioknihám. **Kníhkupectvo Martinus** venuje vybraným zapojeným knižniciam nákupné poukážky a

výrobca ponožiek **Fusakle** poskytne všetkým spáčom zaujímavú zľavu z nákupu. Hlavným **mediálnym partnerom** podujatia je **Rádio Regina**, ktoré počas týždňa vysiela reportáže o Andersenovi. Všetkým, ktorí sa nám rozhodli akokoľvek pomôcť patrí naše obrovské **ĎAKUJEME**.

Počas uplynulých devätnástich ročníkov Noci s Andersenom (2006 – 2024) sa podujatia zúčastnilo viac ako 167 000 slovenských detí.

Pre viac informácií a mediálne výstupy kontaktujte:

Lenka Čechvalová
koordinátorka Noci s Andersenom na Slovensku,
+421 907 282 575, lenka.cechvalova@starlib.sk

Ján Šimko
predseda Spolku slovenských knihovníkov a knižníc,
+421 910 939 742, simko.jan@gmail.com

Spolok slovenských knihovníkov a knižníc je občianske združenie združujúce knihovníkov, bibliografov a informačných pracovníkov, ako aj knižničné, bibliografické a informačné pracoviská v Slovenskej republike. Jednou z jeho funkcií je aj popularizácia slovenského knihovníctva a knižníc doma aj v zahraničí.
www.infolib.sk